

జీవితంలో మొదటిసారిగా త్రాగుడు ప్రారంభించాను నేను.

విస్కీ, బ్రాండ్లీ.... ఇదీ, అదీ అని లేకుండా ఏది దొరికితే అది త్రాగుతూనే వున్నాను.

మాడు రోజులుగా అలా విడవకుండా త్రాగుతూనే వున్నాను, నన్ను నేను మరచిపోయేందుకు! ఈ ప్రపంచానికి దూరంగా వుండేదుకు!

త్రాగినప్పుడల్లా మత్తులో పడిపో

తున్నాను....మత్తు పదిలినప్పుడల్లా మళ్ళీ
త్రాగుతున్నాను.

అయినా —

మత్తు వదిలిన మరుక్షణం ఆ దృశ్యం
నా కళ్ళముందు ప్రత్యక్షమవుతోంది.
నమ్మ మానసికంగా హింసిస్తోంది.

దానిని మరచిపోవాలని ప్రయత్నించే
కొద్దీ నా స్మృతిపథంనుండి చెరగడం
లేదది —

ఇరవై ఏళ్ళ రాజు పురికంబం ఎక్కు
తూంటే నా మనసు గిలగిల కొట్టుకుంది.

అప్పుడే విచ్చుకుంటూన్న మొగ్గ—
పూర్తిగా విచ్చుకోకుండానే త్రుంచివేయ
బడింది.

లోకమంటే ఏమిటో ఎరుగని అమా
యకుడు జీవితపు తొలిమెట్టుపైనే పురి
కంబమెక్కడం—చరిత్రలోనే అపూర్వం!
మానవజాతి చరిత్రకే మాయని మచ్చ!

డెత్ సెల్ నుండి బయటకొచ్చిన
రోజు వదనం— నే నెలా మరచిపోగలను!

ఆ పసివాడి వదనంలోని జాధ....
పూహకందని భావాలు.... ఎన్ని బుడ్లు
ఖాళీచేస్తే, ఎంత త్రాగితే మాత్రం మరుపు
కొస్తాయి?

రాజు వదనం చూస్తూంటే గుండెలు
పిండినట్లయింది నాకు.

ఆ అమాయక వదనంలో వుత్పన్న
మయి, తేలుకొండిలా కనిపిస్తూన్న
ప్రశ్న— నా హృదయంలో కలుక్కు
మంది.

‘ఈ సంఘం నాకు నేర్పినదేదో
నేను చూశాను. ఇందులో నా తప్పే
ముంది? నా కెందుకీ శిక్ష?’ అన్న
అమాయకపు ప్రశ్న రాజు వదనంలో
గోచరించింది నాకు.

ఉరికి ముందురోజున ఇంటర్వ్యూ
చేసేందుకు వెళ్ళాను నేను. ఇంతవరకు
న్యాయస్థానపు చరిత్రలో లేని అంశం—
ఇరవై ఏళ్ళ కుర్రాడికి పురిశిక్ష అనేది—
పెద్ద అలజడి రేపింది. ఉరిశిక్షను రద్దు
చేయాలని విజ్ఞులు వాదిస్తూన్న ఈ ఆధునిక
యుగంలో, జీవితపు తొలిమెట్టుపై న
అడుగుపెట్టిన ఓ యువకుణ్ణి పురి
తీయడం అమానుషం, అక్రమం అంటూ
గగ్గోలు పెట్టారంతా. కాని, చట్టం
పుదాత మయినది. ముక్కుకు సూటిగా
పోవడమే దాని లక్ష్యం. మనసు మాలిన
చట్టం అనుభూతులకు అతీతం!

రాజుని ఇంటర్వ్యూ చేయాలనిపిం
చింది నాకు. అంత పిన్న వయసులోనే
పురికంబానికి దారిచూపిన పరిస్థితులను,
స్థితిగతులను గూర్చి ఫస్ట్ హ్యాండ్ ఇన్న
ర్రేషన్ సంపాదించాలన్న కుతూహలంతో
అతికష్టంమీద అనుమతి సంపాదించాను.
డెత్ సెల్ లో రాజును కలుసుకున్నాను....
ఒక ముతా ఆధ్వర్యంలో దోపిడికి పూను
కున్న రాజు డబల్ మర్డర్ లో ఇరుక్కు
న్నాడట!

అప్పుడే— రాజు నోటిమీదుగా అతని
జీవిత చరిత్రను ఆలకించిన తరుణం

లోనే.... తెలిసింది నాకు. ఆ కుర్రాడు
ఎవరో!

రాజును గుర్తించగానే నా నవ
నాడులు క్రుంగిపోయినట్లయ్యింది.

ఎవరి కొరకైతే నిరంతర దీక్షతో
రెండేళ్ళుగా గాలిస్తున్నానో.... అదే
వ్యక్తిని డెత్ సెల్ లో.... ఆ విధంగా
కలుసుకోవలసిరావడం... నా దురదృష్టం
అంటే... తేలికైన పదం అది! నేను
పగవదిక్కూడా వాంచింపని శిక్ష అది!

మర్నాడు... రాజుని పురితీసే రోజు....

ఉరిశిక్షను అమలు జరిపేటప్పుడు
వత్రికా విలేఖర్లను దరిదాపులకు రాని
వ్యడం జైలు అధికారులకు ఇష్టంలేని
పని. అందుకే గత రాత్రంతా తీవ్రంగా
ప్రయత్నించాను. ముఖ్యమంత్రిని
కలుసుకుని అతి కష్టంమీద అనుమతి
సంపాదించగలిగాను.

ఉషోదయయానికి ముందే సెంట్రల్
జైలులోకి చేరుకున్నాను.

శాణాలో ఆరుగంటలు కొట్టగానే
డెత్ సెల్ తలుపులు తెరువబడ్డాయి.

కొత్త బట్టలో పెళ్లి పీటలమీద
కూర్చోబోతున్న పెళ్లికొడుకులా అని
పించలేదు రాజు నాకళ్ళకు... బలికి సిద్ధం
చేయబడిన గొర్రెపిల్లలా కనిపించాడు.

ఆ కుర్రాడి వదనంలో టెన్షన్!

జైలు సూపర్వైజర్ డెత్ వారెంట్ ను
చదివి వినిపిస్తుంటే... రాజు ముఖంలో
నరాలు బిగుసుకున్నాయి.

“రాజూ! నీ అంతిమ కోర్కె ఏదైనా
వుంటే తెలపవచ్చును” అన్నాడు
సూపర్వైజర్.

ఎందుకో చుట్టూ చూసాడు రాజు.
అతనికళ్ళు ఎవరికోసమో వెదుకుతున్నట్లు
న్నాయి. ఆ కళ్ళలో నీటి తెరలు....

“అమ్మ.... మా అమ్మ కనిపించ
లేదా?” పూడ్చుకుపోయిన గొంతును
పెకల్చుకుని నెమ్మదిగా అన్నాడు రాజు.

అతని ప్రశ్నకు సమాధానంగా
భయంకర నిశ్శబ్దత ఆవరించుకున్న
దక్కడ.

ఆ ప్రశ్నకు జవాబు లేనట్లు.... ఆ
కుర్రాడి కళ్ళలోకి చూసే ధైర్యం చాల
నట్లు.... మౌనంగా తల వంచుకున్నాడు
జైలు సూపర్వైజర్.

నావంక చూసాడు రాజు. ఆ చూపు
ల్లోని భావం నన్ను కదిలించివేసింది.

ఆ పసివాడి దైన్యవదనం చూస్తే...
‘మీ అమ్మ చచ్చిపోయింది బాబూ! పై
లోకంలో నీకోసం ఎదురుచూస్తోంది’
అంటూ అరవాలనిపించింది నాకు.

కాని నన్ను నేను నిగ్రహించు
కున్నాను.... చెబితే పర్యవసానం ఎలా
వుంటుందో నాకు తెలుసు.... తన
మరణవార్త కన్నతల్లికి అందకుండా
పోతోందే అనీ, కడసారిగా ఆమె కంటి
చూపుకు నోచుకోలేకపోయానే అనీ
అతను బాధపడుతూండవచ్చును. కాని,
అమ్మ జీవించే వుందన్న తృప్తి అతని

మనసులో వుంది. నిజం చెప్పి ఆ తృప్తిని చెరిపెయ్యడం నా కిష్టంలేదు. మరణ ఘడియలకు ముందు అతనిలో అసంతృప్తిని రేపి విషాదాన్ని పెంచడం నా అభిమతం కాదు. అమ్మ జీవించి వున్నదన్న సమ్మకంతోనే అతన్ని వురికంబ మెక్కనీ అనుకున్నాను. అందుకే, గత దినం రాజు తల్లి ఆచూకీ గురించి వాపోతోంటే అతి కష్టంమీద నిజాన్ని వెల్లడించకుండా వుండగలిగాను.

పోలీసులు రాజు తల్లికోసం ప్రయత్నించి విఫలయ్యారు. అసలు సత్యం ఎరిగినవాణ్ణి నేనొక్కణ్ణే!

రాజును డెత్ సెల్ నుండి బయటకు తీసుకొస్తూంటే— నా గుండెలు వేగంగా కొట్టుకున్నాయి.

బలిపశువును వధ్యశిలకు తీసుకుపోతున్నట్లు— ఆ కుర్రాణ్ణి వురికంబంవైపు నడిపిస్తూంటే పెన్షన్ తో నా రక్తనాళాలు తెగుతాయా అనిపించింది.

ఆ పసివాణ్ణి—వురికంబ మెక్కించి....

ముఖానికి నల్లటి ముసుగు వేసి....

మెడకు వుచ్చు తగిలిస్తూంటే....

రాజు కంఠానికి త్రాడు బిగిసి, శరీరం కాళ్ళక్రిందనున్న గోతిలోకి అచేతనంగా వ్రేలాడుతూంటే....

నేను చూడగలనా!

చూసి భరించగలనా??

ఆ దృశ్యం వూహించుకుంటేనే— గుండెలు పిండినట్లుంది.

ఇక కళ్లారా చూస్తే—??

ఆ దారుణ దృశ్యాన్ని కళ్లతో చూద్దానికేనా కష్టపడి అనుమతి సంపాదించాను?!

నో! అది నా వల్ల కాదు!

అడుగు ముందుకు పడలేదు నాకు.

అచేతనంగా, అపస్మారకంలో వున్న వాడిలా— వధ్యశిలకు అడుగులు వేస్తూన్న రాజునే చూస్తూ వుండిపోయాను.

ఎందుకో హఠాత్తుగా అగాడు రాజు.

తల త్రిప్పి నా వంక చూసాడు.

అప్రయత్నంగా అతని చేతులు నాకు నమస్కరించాయి.

ఏమిటి ఈ అనుబంధం!?

రాజెవరో నాకు తెలుసు.

కాని, నే నెవరో రాజుకు తెలియదే!

అయినా, అంతిమ నమస్కారం

నాకు చేయాలని ఎందుకు అనిపించింది ఆ కుర్రాడికి!?

ఇక ఒక్క ఊణం కూడా అక్కడ నిలువోలేకపోయాను నేను. ఏ ఊణం లోనో భోరున ఏదేటట్లుంది నా పరిస్థితి.

జైలు అధికారులు నా వంక ఆశ్చర్యంతో చూస్తూంటే, గిర్రున వెనక్కు తిరిగి సెంట్రల్ జెయిల్ నుండి బయటకు నడిచాను.

2

బాటిల్ మూత తెరిచి గ్లాసులో వొంపుకున్నాను మళ్ళీ. గడగడా త్రాగే సాను.

రెండుంటే రెండుంటే
 రెండుంటే రెండుంటే.....

అయ్యో! అయ్యో!!

5

రాగతి
 గంపరి

గొంతుకలో మంటగా వుంది.
 గుండెల్లోని మంటకంటే ఈ మంటే
 నయమనిపించింది.
 రెండు గ్లాసులు గొంతుకలో ఖాళీ
 కావడంతో, బుర్ర ఖాళీ అయిపోయింది
 ఆ దృశ్యం అదృశ్యమయిపో
 యింది.
 ఏవో లోకాల్లో తేలిపోతూన్న నేను-
 కొంతసేపటికి నిషా దిగిపోవడంతో
 మళ్ళీ వాస్తవంలోకి వూడిపడడం జరి
 గింది. ఏ సుఖమైనా క్షణకమేనా?:
 జ్ఞాపకాలు నా కన్నుల ముందు కది
 లాయి....
 రెండేళ్ల క్రితం —
 కాకినాడలోని ప్రభుత్వపు ఆసుపత్రిని

గూర్చి ఏవో ఫిర్యాదులు అలకించడంతో,
 స్వయంగా పరిశీలించి ఇన్వెస్టిగేటివ్
 రిపోర్ట్ రాసే నిమిత్తం అచ్చటికి వెళ్లాను
 ఆ రోజు. హాస్పిటల్ సూపర్నెంట్
 దగ్గరుండి ఒక్కో వార్డే చూపిస్తూ
 అచ్చటి వైద్యసదుపాయాలను, రోగుల
 నిమిత్తం తాము తీసుకుంటూన్న ప్రత్యేక
 శ్రద్ధలను గూర్చి వోపికగా వివరిస్తు
 న్నారు.
 ఆ సమయంలోనే- అనుకోకుండా
 జయను చూడడం సంభవించింది నేను.
 సుఖవ్యాదులను నయంచేసే వార్డులో
 చావుబ్రతుకులమధ్య పోరాటాన్ని సాగి
 స్తోంది జయ.
 తెల్లగా, బొద్దుగా, అందంగా వుండే

జయ ఇప్పుడు పీలగా, పాలిపోయి
కాంతిహీనంగా వుంది. చక్రాలవంటి
కళ్ళొకటే ఇప్పుడామెకు మిగిలివున్నాయి.
లోతుకుపోయిన ఆ కళ్ళలో జీవం లేదు.

ఒకప్పుడు ఏ కళ్ళను చూసి ఆమెను
ప్రేమించానో— ఆ కళ్ళే ఇప్పుడామెను
గుర్తించడానికి దోహదంచేసాయి.

నాటి జయకూ, నేటి జయకూ
ఎక్కడా పోలికలు లేవు. సరయిన
పోషణ, అదరణ వున్నట్లు లేవు.

జయను ఆ స్థితిలో చూడగానే షాక్
తిన్నాను నేను.

జీవితంలో నేను ఎదురుచూడని
దృశ్యం అది. నా వూహకు అతీత
మయినది.

నేను వూహించుకున్న దేమిటి?
కన్నులముందున్న వాస్తవం ఏమిటి?
అనుకూలుడైన భర్తతో అనురాగ
సుధలను గ్రోలుతూ బ్రతుకును నందన
వనం చేసుకుందనుకున్న జయ....

ఇలా నిరాదరణలో చిక్కి శల్యమై
దిక్కులేని పక్షిలా, ప్రభుత్వపు ఆసు
పత్రిలో చావుబ్రతుకుల మధ్య కొట్టు
మిట్టాడడం....

నా వూహకు అందని విషయ మది!
నన్ను గుర్తించిన జయ కన్నుల్లో
మెరుపు.... వదనంలో వెలుగు....

కన్నీటిధారల మధ్య తన కథను
వినబించింది జయ.

ఆమె చెప్పింది ఆలకించి నిర్ఘాంత

పోయాను.... అగ్రహవేశాలతో నా
దవడ ఎముకలు బిగుసుకున్నాయి.

* * *

జయ భర్త నారాయణ మొదట్లో
ఆమెను బాగానే చూసుకునేవాడు.
కొడుకు పుట్టాక పిల్లాడంటే ప్రేమ
కురిపించేవాడు. కాని, కొడుక్కి పదో
ఏడు వచ్చేసరికి నారాయణ మరో త్రీని
మరిగి జయనూ, కొడుకునూ నిర్దాక్షి
ణ్యంగా వెళ్లగొట్టాడు.

అప్పటికే జయ తల్లిదండ్రులు
మరణించడంతో, చేరదీయడానికి నా
అన్నవారు లేకపోయారు. అటువంటి
నిస్సహాయస్థితిలో కాకినాడలో ఏదో
ఉద్యోగముందని ఆమెను కాకినాడ
తీసుకువెళ్లి మోసంతో ఆమెను చెరచి,
బుడంపేటలో ఓ 'కంపెనీ'కి అమ్మే
సాచు ఒక నీచుడు. చావాలని చేసిన
ప్రయత్నం ఫలించకపోవడంతో,
కొడుకుకోసం మనసు చంపుకుని పరి
స్థితులతో రాజీకి దిగింది. అసహాయు
రాలైన త్రీకి అనాదిగా వస్తొన్న మార్గమే
ఆమెకూ శరణ్యమయింది.

ఎదుగుతూన్న పిల్లాడిమీద తన
పాపపు జీవితపు నీడ పడకుండా
బోర్డింగ్ స్కూలులో చేర్పించింది.

అయిదేళ్లు గడిచాయి—

జయ మనసు ఎప్పుడో చచ్చిపో
యింది. ఇప్పుడు మనిషే మిగిలింది.

శెన్ చదువుతూన్న జయ కొడుకు దసరా సెలవులకు ఇంటికొచ్చాడు. ఆ రోజు రిజైల్ సినిమాకు వెళ్లారు తల్లి కొడుకులు. హాలు దగ్గర రిజై దిగి టికెట్స్ తీసుకురావడానికి వెళ్లారు కుర్రాడు.

అతను తిరిగివచ్చేసరికి, వొంటరిగా నిలుచున్న జయదగ్గరకొచ్చాడు ఒక వ్యక్తి. చనువుగా ఆమె బుగ్గ గిల్లి, “మరీ కుర్రాణ్ణి పట్టావ్. ఎక్కడ దొరికాడు వీడు?” అన్నాడు వెకిలిగా నవ్వుతూ. ఆమె విటులలో ఒకడతను.

త్రాచుపామును త్రొక్కినట్లు తృప్తి పడింది జయ. చటుక్కున దూరంగా జరిగి, “వాడు నా కొడుకు” అంది కంగారుగా.

ఆ దృశ్యం జయ కొడుకు కంట పడనే పడింది. పలుకులూ చెవినపడ్డాయి. ఆ వ్యక్తి అసభ్యకర ప్రవర్తన, పలుకులు జుగుప్సను, క్రోధాన్ని కలిగించడంతో రెప్పపాటులో ఆ వ్యక్తి మీదకు పురికాడు, దెబ్బతిన్న బెబ్బులిలా. సన్నగా, పొడవుగా వున్న ఆ వ్యక్తిని గొంతు పట్టుకుని పిసికాడు ఆ కుర్రాడు. వూపి రాడక గిలగిల కొట్టుకున్నాడతను- జయ విడిపించబోయింది. ఆ కుర్రాడు తోసిన తోపుకు అతను ఎగిరి వెనుకనున్న స్తంభంమీద పడ్డాడు. తల స్తంభానికి కొట్టుకోవడంతో అచేతనంగా నేలకు జారి పోయాడు. సున్నితమైన కిరోభాగంలో

గట్టిదెబ్బ తగలడంతో వెంటనే ప్రాణం పోయింది.

ఫలితం- జయ కొడుకు రిఫార్మేటరీకి పంపబడ్డాడు. తన దుస్థితిని తలచుకుని దుఃఖించింది జయ. ఏ కొడుకు శ్రేయస్సు కోసమైతే తాను పడుపువృత్తిని చేపట్టిందో- ఆ కొడుకు తన మూలంగా ‘జైలు’కు వెళ్లాడన్న సత్యాన్ని భరించ లేకపోయిందామె.... కొడుకు మీద బెంగతో ఆమె ఆరోగ్యం క్షీణించ సాగింది.

ఆ విధంగా మూడేళ్లు గడిచిపోయాయి. ఏ మహానుభావుడో పుణ్యం కట్టుకోవడంతో భయంకరమైన సుఖ వ్యాదులకు గురయి, ప్రమాదకర పరిస్థితిలో పెద్దాసుపత్రికి వచ్చింది జయ.

* * *

మా కడసారి చూపులకే వేచివుండా అన్నట్టు తన విషాదగాథను నాతో చెప్పి, మర్నాడే కన్నుమూసింది జయ.

ఎవరి కేది రుణమో.... ఏలా తెలుస్తుంది!

దాదాపు ఇరవై ఏళ్ల క్రితం దూరమైన ప్రియురాలిని చేతులారా మట్టిచేయడానికే నే నక్కడికి వెళ్లానేమో!

“మూర్తి: నా బాబు ఎక్కడున్నాడో తెలుసుకుని వాణ్ణి సక్రమ మార్గంలో పెడతానని మాటియ్యగలవా!” అంటూ కన్నీటితో నన్నభ్యర్థించింది జయ, తన చేతిలో నా చేతిని వుంచుకుని.

“విచారించకు, జయా: నీకేం కాదు... బాబును వెతికిపట్టుకునే పూచీ నాది. నువ్వు నిశ్చింతగా వుండు” అంటూ హామీ ఇచ్చాను.

అమె కన్నులు తళుక్కుమన్నాయి. “నిశ్చింతగా వుండే రాతే నా జీవితానికి కుంటే నీ కెందుకు దూరమవుతాను, నూర్తీ!” అంది నిట్టూరుస్తూ.

జయ భద్రంగా దాచుకున్న కొడుకు ఫోటోను నా చేతిలో పెట్టింది. వాడిలో జయ పోలికలు కనిపిస్తున్నాయి.

డాక్టర్స్ తో మాట్లాడి వెళ్లిపోయాను నేను. మర్నాడు వుదయం హాస్పిటల్ కి వచ్చేసరికి జయ శవమే మిగిలింది.

జయను నా చేతులమీదుగానే దహనం చేసేసాను.

3

గ్లాసెల్లి గటగటా గొంతులో పోసుకున్నాను ఆ గరళాన్ని... అయినా ఆ స్మృతి పూర్తిగా చెదిరిపోలేదు. స్వప్నంలో వలె లీలగా ముస్తిష్కంలో మెదులుతూనే వుంది.

హఠాత్తుగా బాల్యం తెరలుగా కదిలింది నాలో.....

అంబాజీపేటలో నేనూ, జయా ఇరుగు పొరుగిళ్ల వాళ్లం. చిన్నప్పటినుండి కలిసి అడుకున్నాం, కలిసి చదువుకున్నాం. నా కంటే రెండేళ్లే చిన్నది జయ. అయినా, ఎంతో అరిందాలా ఆ పిల్లమీద డామి నేట్ చేస్తూండేవాణ్ణి ప్రతి విషయం

లోనూ. నేను చెప్పినమాట వినక పోయినా, నేను ఔనన్నది కాదన్నా వెనకాముందూ చూడకుండా వుతికేసే వాణ్ణి. కోపం వస్తే కాలువగట్టున జయ కట్టుకున్న మట్టిగూళ్లను కాళ్లతో తన్నేసి, ఆ పిల్లను వొంగదీసి వీపుమీద గ్రుద్దులు వేసేవాణ్ణి. పాపం, నిస్సహాయంగా చూస్తూ వెక్కివెక్కి ఏడ్చేదే తప్ప, ఇంట్లో మాత్రం చెప్పేదికాదు. ఆ పూటకు నా మీద అలిగేది. ఆ తరువాత మామూలే. వాళ్లంట్లో ఏ పిండివంటలు చేసినా నాకు తెచ్చిపెట్టనిదే తినేదికాదు. ఒక్కోసారి తాను తినడం మానుకు నయినా నాకు తెచ్చిపెట్టేది. ఎప్పుడైతే నా కోపంతో నేను మాట్లాడకపోతే విలవిల్లాడి పోయేది. నా గడ్డంపట్టుకుని బ్రతిమలాడేది. అంతకూ మాట్లాడకపోతే ఏడ్చే సేది. నన్ను చూడకుండా వుండలేక పోయేది. నేనూ అంతే! ఎంత దుడుకుగ వున్నా, ఏ రోజునైనా జయ కనిపించక పోతే పిచ్చెత్తినట్టు పదిసార్లు వాళ్లంటి చుట్టూ తిరిగేవాణ్ణి.....

వయసులు పెరిగేకొద్దీ మా అన్న రాగలత ప్రేమలతగా మారి పుష్పించడం సహజమైన మార్పుగానే అనిపించింది నాకు. మా తల్లిదండ్రులు సయితం మమ్మల్ని మొగుడూ, పెళ్లాలగానే జమ చేసి మాట్లాడుతూండడం సిగ్గు, సంతోషమూ కూడా కలిగించేవి మాలో.

నేను స్కూల్ ఫైనల్ పాసయ్యే

అరణ్యంబు అరణ్యంబు
కరణ్యంబు కరణ్యంబు....

హా!... హా!...

6

రాగల్
వంసరి

సరికి జయ నైన్ పాసయింది. కాలేజి చదువుకి అమలాపురం వెళ్ల వలసి వచ్చింది నేను. అక్కడ మావయ్య ఇంట్లో వుండి చదువుకోమన్నారు. కాని, జయను చూడ కుండా వుండలేను. అందుకే వుదయం బస్లో వెళ్లి సాయంత్రానికి తిరిగి వచ్చే వాణ్ణి. కాలేజీనుండి రాగానే జయను వెదుక్కుంటూ వెళ్లేవాణ్ణి.

ఏవేవో క్రొత్త అండాలు సంతరించు కుని మరింత అందంగా కనిపించేది జయ నా కంటికి. అదివరకటి చిలిపితనం, ముసిముసి నవ్వులకు చోటిచ్చింది. మును సటిలా నాలో బాహుటంగా తిరగడానికి, ఆడుకోవడానికి సిగ్గుపడడం ప్రారంభించింది. ఆమె కన్నుల్లో ఏవో నూతన

భావాలు, తళుకులు గోచరించేవి నాకు. ఏకాంతంలో సయితం నేను ముట్టుకుంటే వులికిపడేది. అది పులకరింతో, మరోబో బోధపడేది కాదు నాకు. నోటితో కంటే కళ్లతోనే ఎక్కువగా భాషించేది.

ఇంటర్ పూర్తిచేసి డిగ్రీలో అడుగు పెట్టాను నేను. జయ స్కూల్ ఫైనల్ పాసయి ఇంట్లో కూర్చుంది. ఆడపిల్లకు ఆ చదువు చాలనీ, ఇక వివాహమే తరు వాయి అనీ ఆమె తల్లిదండ్రుల అభి ప్రాయం.

ఓ శుభదినాన జయతండ్రి మా పెళ్లి విషయం మా నాన్నగారి దగ్గర కదపడమూ, 'ఇప్పుడే ఏం తొందరాయ్? మూర్తిని డిగ్రీ తీసుకోనీ' అని జవా

బివ్వడమూ జరిగాయి. అంతవరకు ఆగ గలిగితే తమ కభ్యంతరం లేదన్నారు ఆయన.

ఆ సంగతి విని మా సంతోషానికి మేరలేకపోయింది. ఆ సాయంత్రం కాలువగట్టున ఆనందంతో జయ నడుం పట్టుకుని గాలిలోకి ఎగరేసాను, ఆమె గోలపెడుతున్నా వినిపించుకోకుండా.... తోటలో మామిడిచెట్ల మధ్య జయను కౌగిట్లో బంధించి ముఖమంతా ముద్దుల వర్షం కురిపించాను. బలవంతాన నన్ను విడిపించుకుని కొంటెగా నాలుక బయటకు పెట్టి నన్ను వెక్కిరించి పారిపోయింది జయ.

డీగ్రీ చివరి సంవత్సరం పరీక్షలు ఆ నాటితో ముగిసాయి.... ఫాన్సీ షాపులో జయకు క్రొత్త రిబ్బన్, నెయిల్ పాలిష్, తిలకం సీసాలు కొనుక్కుని బస్టాండుకు వచ్చేసరికి గన్నవరం బస్సు వెళ్లి పోయింది. మరో అరగంట వరకు మా వూరు వెళ్లే బస్సు లేదు.

బస్టాండులో రోడ్డుప్రక్క నెవరో జ్యోతిష్యం చెబుతూంటే వుబుసుపోకకు అక్కడ నిలుచున్నాను. ఎవరెవరో వచ్చి చేతులు చూపించుకుని సంతృప్తి చెందు తున్నారు. 'డీగ్రీ క్లాసులో పాసవుతానా? జయతో నా పెళ్లెప్పుడవుతుంది?' అన్నది తెలుసుకోవాలని వుంది నాకు. కాని, నడి రోడ్డులో చేయి చూపించుకోవడానికి సిగ్గుగా వుంది. నా వాలకం కనిపెట్టాడో

ఏమో, చొరవగా నా చేయి అందుకున్నా డతను. నా జాతకం దివ్యంగా వుంద న్నాడు. చివరకు చావు కబురు చల్లగా చెప్పాడు— నాకు పెళ్లికాగానే భార్య మరణించే యోగం వుందని!

అంతే!....

జయను చేసుకోవడం నా కిష్టంలేదని చెప్పేసాను ఇంట్లో. కారణం అడిగితే చెప్పలేదు.... జయను వదులుకొని నేను వుండలేను. అలాగని స్వార్థంకోసం నా ప్రాణానికి ప్రాణమైన ప్రియురాలిని మృత్యువుకు ఆహూతి చేయలేను. నా నిర్ణయం రెండిళ్లలోనూ పెద్ద దుమారాన్ని రేపింది.

కాలువలో వురికి ఆత్మహత్య చేసుకో బోయింది జయ. దేవుడు పంపినట్లు సమయానికి నేను అటువైపు వెళ్లడంతో రక్షించుకోగలిగాను. నా గుండెలపైన తల పెట్టుకుని గుండెలవిసేలా రోదించింది ఆమె. ఎలా వోదార్పాలో తెలియ లేదు. అసలు విషయం చెప్పక తప్పలేదు.

జ్యోతిషం పిచ్చితో మన బ్రతుకులు నాశనం చేసుకోవద్దంది జయ. నాతో జీవితం మూన్నాళ్ల ముచ్చటైనా చాలింది. మరొకడితో తనువు ముడివేసుకోలేనని ఏడ్చింది. ఆమెను వూరడించడం కష్ట మయిపోయింది. ఆమె సుఖంగా వుండ డమే నా అభిమతమనీ, పెద్దలు చూపిన వ్యక్తిని పెళ్లాడి నా కానందం కలిగించ మని కోరుకున్నాను. చెప్పిన మాట విని

పించుకోకపోతే మళ్ళీ ఆమె కంటికి కనిపించకుండా వెళ్ళిపోతానని బెదిరించాను.

మూణ్ణెళ్ళకే జయ, నారాయణ భార్య అయింది. పెళ్ళిపీటలమీద పరాయివ్యక్తి ప్రక్కనున్న జయను చూసి తట్టుకోలేకపోయాను. నా ప్రాణం బలవంతంగా నా నుండి వేరయిపోతున్నట్లు బాధ.... చాటుకు వెళ్ళి బాగా ఏడ్చాను.

జయ భర్తతో అమలాపురం అత్త వారింటికి వెళుతూ మా యింటికించింది. రహస్యంగా నా కాళ్ళకు మ్రొక్కింది. వెళ్ళబోతూ దుఃఖం ఆపుకోలేక నా హృదయంపైన వాలిపోయి భోరున ఏడ్చింది. నాకు తెలియకుండానే కన్నీటితో ఆమె తలను తడిపేసాను నేను.

జయ వెళ్ళిపోయింది.

నా నవనాడులూ కృంగిపోయాయి.

నాలో విపరీతమైన మార్పు వచ్చింది. బయటకు వెళ్ళడం పూర్తిగా మానుకున్నాను. ఎప్పుడూ గదిలో కూర్చుని ఏదో పుస్తకం చదువుకుంటూ వుండేవాణ్ణి.

ఆ పూర్ణో పుండలేక జర్నలిజం చదువుతానని చెప్పి మద్రాసు వెళ్ళిపోయాను. జర్నలిజంలో డిగ్రీ తీసుకోగానే ఫ్రీలాన్స్ జర్నలిస్టుగా మారిపోయాను.

అటు జయను మరిచిపోలేక, ఇటు మరో పిల్లను పెళ్ళాడి మృత్యువుకు బలి

యువ

చేయలేకా జయతో గడిపిన మధుర క్షణాలను గుండెల్లో పదిలంచేసుకుని ఆ తీయని జ్ఞాపకాలతో కాలం గడిపేయసాగాను.

మావాళ్ళు పెళ్ళిచేసుకోమని పోరి, అలిసిపోయి, నా పైన అలిగి కన్ను మూసారు. ఒంటరివాడిగా మిగిలిపోయాను. ఆ తరువాత నాకు అంబాజీ పేటలో సంబంధం పూర్తిగా తెగిపోయిందనే చెప్పాలి.

హైద్రాబాద్ చేరుకున్నాను.

అన్నేళ్ళ తరువాత కాకినాడ వెళ్ళడమూ, అక్కడ జయ కవిపించడమూ జరిగాయి. అటువంటి దైన్యస్థితిలో జయ కనిపిస్తుందని కలలోకూడా అనుకోలేదు నేను.

* * *

జయ!.... ఎటువంటి కుటుంబం నుండి వచ్చింది! ఎటువంటి జీవితాన్ని గడిపింది! చివరకు ఎటువంటి దారుణ మరణానికి గురయింది! విధి ఎంత క్రూరమైనది.

జయ కొడుకు వున్న రిఫార్మేటరీని వెదుక్కుంటూ వెళ్ళాను. అచ్చట ఆలకించిన విషయం నన్ను నిర్భాంత పరచింది. రెండేళ్ళ తరువాత అచ్చటి నుండి తప్పించుకుని పారిపోయాడట ఆ కుర్రాడు!

జయ భర్తపట్ల నాలో కక్ష పెరిగిపోయింది. ఆ దుస్థితికి అతడే కారకుడు!

అతని మూలంగానే జయ బజారుపా
లయింది. నా ప్రేయసాలి జీవితాన్ని,
ఆమె బిడ్డ బ్రతుకును సర్వనాశనం
చేసిన నీచుడతను. అతని మూలంగానే
వారి కాగతి పట్టింది. జయ మరణించ
లేడు. హత్య చేయబడింది! అతన్ని
దేవుడు క్షమించినా, నేను మాత్రం
క్షమించలేను.

అతన్ని ఏదో చేయాలన్న ఆశ్చేకం
కలిగింది నాలో.

అమలాపురం వెళ్లాను, నారాయణకు
బుద్ధి చెప్పాలని. కాని, అతనక్కడ
లేడు. అయిదేళ్ల క్రితమే పొట్ట చేత
బట్టుకుని హైద్రాబాద్ వెళ్లిపోయాడని
తెలిసింది. అతని చిదునామా తెలియ
లేదు..... హైద్రాబాద్ తిరిగొచ్చాను.
ఎప్పుడైనా, ఎక్కడైనా కనిపించక
పోతాడా అని ఎదురుచూస్తూనే వున్నాను.
అటు నారాయణ కానీ, ఇటు జయ
కొడుకు కాని కనిపించలేదు.

4

మర్నాడు నా మిత్రులు ఫోటో
గ్రాఫర్ స్వామి, ఓ పత్రికా విలేఖరి
రమణా వచ్చారు నన్ను వెతుక్కుంటూ.

“ఏమిటి గురూ, మరో దేవదాసులా
తయారయ్యావ్? నీ పాఠ్యశాల ఎక్కడైనా
కనిపించిందేమిటి?” అని జోక్ చేసి, తానే
నవ్వుకున్నాడు స్వామి పెద్దగా.

“ఒక ముఖ్యమైన వ్యక్తిని కష్టపడి

పట్టుకున్నాం. ఇంటర్వ్యూ చేద్దాం, రా”
అన్నాడు స్వామి మళ్ళీ.

అకనూ, నేనూ కలిసి ఇంటర్వ్యూ
లను చేయడం, ఆర్టికిల్స్ రాయడం
అలవాటు. నేను ఇంటర్వ్యూ చేస్తే,
అతను ఫోటోలు తీస్తూంటాడు.

“ఎవరతను?” అన్నాను నిరాసక్తంగా.

“అమ్మమ్మ! ఆ విషయం ఇప్పుడే
చెప్పేస్తే సస్పెన్స్ వుండదు” అన్నాడు
స్వామి. “తర్వాత బయలుదేరు.”

“సారీ, నేనిప్పుడు ఎవరినీ ఇంటర్వ్యూ
చేయలేను” అన్నాను.

“చూడు బ్రదర్! కొత్త బిచ్చగాడికి
ప్రొద్దు తెలియదట! ఏం కొంప మునిగిం
దని హతాత్తుగా దేవదాసు వెపోయావ్?
ఇలా ఇరవైనాలుగంటలూ త్రాగుతూ
కూర్చుంటే ఏమైపోతావో ఆలోచించావా?
అసలు నీ కొచ్చిన కష్టమేమిటి?” అంటూ
మెత్తమెత్తగా చివాట్లు వేసాడు రమణ.

“సమయం వచ్చినప్పుడు కారణం నేనే
చెబుతానుగాని, ఇప్పటికి నన్ను విడిచి
పెట్టండి” అన్నాడు.

వాళ్లు విడిచిపెట్టలేదు. బలవంతంగా
నన్ను లాక్కుపోయారు, ఆ అవకాశం
జారవిడిస్తే మళ్ళా ఆ వ్యక్తి దొరకటం
కష్టమంటూ.

* * *

మా ఎదుట కూర్చున్న ఆ వ్యక్తిని
చూడటంతో నా భ్రుకుటి ముడివడింది.
పుష్టిగా, పొడవూ, పొట్టి కాకుండా

అంతా వెళ్లాలంటే కిందానూ అందరూ వెళ్లాలంటే!

అన్నీ.....
వెళ్లాలంటే
కిందానూ వెళ్లాలంటే!

7

రాగల్
నందరి

చామనభాయలో వున్నాడు. అతన్ని ఎక్కడో చూసినట్లు నిపించింది.

అతను కూడా నా వంక అదోలా చూడటం గమనించాను. బహుశా నన్ను గుర్తుపట్టడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాడేమో నాలాగే:

హఠాత్తుగా నా మెదడులో మెరుపు మెరిసింది. నా ముఖంలోని నరాలన్నీ ఒక్కసారిగా బిగుసుకున్నాయి.

“ఇక ఇంటర్వ్యూ ప్రారంభించుదామా?” అన్నాడు స్వామి.

నా అనుమానం దృఢపరుచుకోవాలి ముందు. “వెయిట్ ఎ మినిట్.... ముందు నేనో కథ చెబుతాను మీకు. ఆ తర్వాతే ఇంటర్వ్యూ.”

నా వంక ఆశ్చర్యంగా చూసారు స్వామి, రమణలు. స్వామి ఏదో అసజాబితే చేత్తోనే వారించి కథ ప్రారంభించాను.

అంతా నిశ్శబ్దంగా ఆలకిస్తూంటే నా బాల్యంనుండి ప్రారంభించి, రాజు పురితీయబడ్డంతవరకు జయ కథంతా చెప్పాను.

కథ చెబుతూన్నంతసేపూ ఆ వ్యక్తి వదనాన్ని అందులో కలిగే మార్పులను జాగ్రత్తగా గమనిస్తూనే వున్నాను.

ఆశ్చర్యంతో నోరు తెరుచుకుని ఆలోచిస్తూ వుండిపోయారు స్వామి, రమణలు.

“నీ జయ కథకూ, రాజు పురికి సంబంధమేమిటి?” అని ప్రశ్నించాడు స్వామి విస్తుపోతూ.

“రాజే జయ కొడుకు!” జవాబిచ్చాను నేను కసిగా, క్రూరంగా, ఆ ‘వ్యక్తి’ ముఖంలోకి చూస్తూ.

ఉలిక్కిపడ్డాడతను.... వదనం పాలి పోయింది. మనిషి వాణికిపోతున్నాడు. నోరు సగం తెరుచుకుని, మళ్ళీ మూసు కుంది. బహుశా ఏదో అనబోయి మాను కుని వుంటాడు.

“రాజును ఇంటర్వ్యూ చేయడంతో అతని చరిత్ర విని, నేను వెదుకుతూన్న జయ కొడుకు అతనేనని గ్రహించాను. జయ నా కిచ్చినది రాజు పోటోయే. అతను కనిపించాడన్న సంతోషం కంటే వ్యధే అధికమయింది నాకు” చెప్పుకుపోయాను నేను. “రిఫార్మేటరీలోని జీవితాన్ని భరించలేక అక్కడినుండి తప్పించుకు పారిపోయానన్నాడు. బయటకు రాగానే స్మగ్లర్స్ చేతుల్లో పడ్డాడట. తమ వృత్తిలో ఆ కుర్రాడికి బాగా తర్ఫీదు ఇచ్చారు వాళ్ళు. వాణ్ణి తమ గుప్పెట్లో ఉంచుకుని తమ దుండగాలలో వుపయో గించుకునేవారు. ఆ సందర్భంలోనే తప్పనిసరిగా హత్యలు చేయవలసివచ్చిన రాజు పోలీసులకు చిక్కిపోవడం జరిగింది.”

ఉద్రేకాన్ని అపుకోవడం నా తరం కాకుండా పోతోంది. ఆవేశంతో నా రక్తం పొంగుతోంది.

సందేహంలేదు... అతనే!... ఆ ముఖ భావాలే చెబుతున్నాయి.

“నారాయణ కనిపించలేదా?” ప్రశ్నిం చాడు రమణ.

“కనిపించాదు!” అన్నాను.

“ఎప్పుడు?” కుతూహలంగా అడిగాడు రమణ.

“ఇప్పుడే.”

“ఎక్కడ?” ఆతృతగా ప్రశ్నించాడు స్వామి.

“ఇక్కడే!” చటుక్కున లేచి నిలు చున్నాను.

ఆ ఊణంలో నా ముఖం అత్యంత భయంకరంగా కనిపించి వుండాలి ఆ ముగ్గురికీ. నా కళ్ళలో మృత్యువు రూపం ప్రతిఫలించివుంటుంది. పగ, ప్రతీకార కాంక్ష, కసి, కోపం వొక్కుమ్మడిగా వెనవేసుకోవడంతో శరీర మంతా కంపిస్తోంది.

నా రూపం చూసి త్రుళ్ళిపడి పైకి లేవబోయాడా వ్యక్తి. అందు కవకాశం ఇవ్వలేదు నేను. రెండు చేతులూ చాచి అతని కంఠం అందుకున్నాను.

అతనిముఖంలో మృత్యుభీతిస్పష్టంగా తాండవమాడుతోంది. కళ్ళలో భయం, బాధ, అర్థింపు.... నా చేతులను విడిపించు కోబోయి ఆగిపోయాడు!

“మూర్తి!” అంటూ అరిచి నామీదకు ఉరికారు స్వామి, రమణలు.

“ఏమిటిది? నీకేమైనామతిపోయిందా!” అరిచాడు స్వామి, నా పట్టు విడిపిస్తూ.

“నా జయ బ్రతుకు బుగ్గిచేసిన ఆ నారాయణ వీడే!” అంటూ పట్టు బిగించ బోయాను నేను.

రమణ నా చేతులు విడిపిస్తూంటే, “ఒద్దొద్దు.... అతన్ని ఆపకండి.... చంప నివ్వండి” అన్నాడు ఆ వ్యక్తి.

తెల్లబోయాను నేను.

“ఆలోచించొద్దు ప్లీజ్! నన్ను చంపెయ్!” అంటున్నాడు నారాయణ నాతో. అతని గొంతులో జీర!

పశ్చాత్తాపమా....!?

హఠాత్తుగా అనిపించింది నాకు-“నో! ఈ దుర్మార్గుణి ఇంత సులభంగా చంప కూడదు.... పశ్చాత్తాపంతో జీవితమంతా కుమిలి కుమిలి ఏడవాలి! వీణ్ణి చంపి నా చేతులు మలినం చేసుకోను.”

చటుక్కున పట్టు వదిలేసాను.

“ఛీ! నీ ముఖంచూస్తే పాపం చుట్టు కుంటుంది! పో, ఇక్కడనుండి....” అంటూ అరిచాను.

అతని ముఖభావాలు వర్ణనాతీతం. బాధ, ఆవేదన.... స్పష్టంగా గోచరిస్తున్నాయి.... కళ్ళలో నీటిపొరలు....

నెమ్మదిగా లేచి రెండడుగులు వేసాడు. అంతలోనే ముందుకు తూలాడు. చూస్తూ ఉండగానే గుండె చేత్తో పట్టుకుని కుప్పలా కూలిపోయాడు.

నిర్ఘాంతపోయాను నేను.

రమణ, స్వామి అతనివైపు పరుగెత్తారు.

“మూర్తి! ఏమిటా ఇదంతా? ఇతన్ని చూసి ఎవరనుకుంటున్నావో! ఉరిశిక్ష పైన ఆర్థికర్ రాయాలనుకున్నాం కదూ మనం? అందుకే అతికష్టమీద ఇతన్ని ఇంటర్ వ్యూకి వొప్పించాను....” అన్నాడు అతని నాడి చూస్తూ.

నా చూపులు అచేతనంగా పడివున్న నారాయణమీదే ఉన్నాయి.

“ఇతను-అఫీషియల్ ఎగ్జిక్యూషనర్ రాజును పురితీసింది ఇతనే!” అన్న రమణ పలుకులతో నా తలమీద పిడుగు పడినట్లయింది.

“మై గాడ్! ఇతని గుండె అగిపోయింది!” అన్న స్వామికేకతో, కొయ్య ఛారిపోయి వెర్రిగా, అచేతనంగా చూస్తూ వుండిపోయాను.

